

## POSUDEK ŠKOLITELE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

**Richtrová, Eva: *Role genderu v dostihovém sportu*. Katedra sociální a kulturní antropologie, FF UPCE, Pardubice 2022, 36 stran + 12 min. etnografický film *Portrét žokejky***

**Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Milan Durňak, Ph.D.**

Předkládaná bakalářská práce Evy Richtrové se koncentruje na popis a analýzu genderové problematiky v kontextu dostihového sportu. Zajímá se především o ženské zastoupení v této oblasti, sociální a kulturní kontext v profesionálním životě žokejů a žokejek.

Ve svém výzkumném projektu si klade tyto výzkumné otázky:

- 1) Jak samy sebe vnímají ženy žokejky?
- 2) Jaký je status a role žokejek v profesionálním sportu?
- 3) Jaké je postavení žen v dostihovém sportu?

Prostřednictvím vhodně zvolené metodologie založené především na kvalitativním šetření osciluje především na pomezí tří vědeckých oblastí či směrů. Primární oblastí je především antropologie genderu a sportu (eventuálně také sociologie sportu), sekundárně potom nastiňuje historický vývoj vnímání napříč rovinovým a překážkovým dostihem, a především perspektivu žen, které se v těchto disciplínách prosadily v minulosti a jaký je v tomto ohledu současný progres.

V rámci bakalářské práce průběžně reflektuje svoji výzkumnou pozici, kterou definuje především dlouholetá autorčina zkušenost s dostihovým sportem a střet s novou rolí, která jí nutí zamýšlet se nad tím, tak říkájíc „zvenci“, jako studentky vizuální antropologie. Právě tato osobní konfrontace jí v úvodu realizace audiovizuálního projektu, který je komplementární součástí práce, přináší několik etických potíží, kvůli kterým je film výsledně vystavěn jako portrétní narativ jenom jedné z informátorek. Součástí textové části práce jsou informace z několika dalších rozhovorů s informátory, kteří jsou v převážně míře absolventy Střední školy dostihového sportu a jezdeckví ve Velké Chuchli. Výběr informátorů považují za dostatečný a precizní, v mnoha ohledech si ale myslím, že s nimi šlo pracovat mnohem analytičtěji, i vzhledem k tomu, že se jedná o výrazné tváře tohoto sportu.

Film *Portrét žokejky*, má potenciál oslovit diváka jako nezávislý produkt práce. Na straně druhé, v kontextu bakalářské práce, dodává divákovi několik dalších zajímavých perspektiv, jak lze na hlavní aktérku filmu a její roli v dostihovém sportu nahlížet. Film je vizuálně kompaktním dílem, kterému by však určitě prospěla ambice ponořit se ještě více do hloubky studované postavy a reflektovat další fragmenty její osobnosti např. prolínání profesního a osobního života.

Autorka svůj filmový výstup dává do vztahu k jiným dokumentárními filmům, bohužel zde nereflktuje jejich tvůrce a filmovou formu a styl, co by zajisté lépe ozřejmilo oblasti zájmu a obrazy a schémata vizualizace tohoto sportu a jejich aktérů a jak se k této strategii postavila samotná autorka.

Na práci Evy Richtrové výrazně oceňuji její osobní zainteresovanost v tématu a snahu reflektovat ženskou perspektivu a artikulovat problémy, které s tím souvisejí. V práci je několik zajímavých postřehů, které by bylo možné ještě více analyticky prozkoumat a reflektovat, ale bohužel už v tomhle ohledu autorce nestačily síly. Za slabší stránku práce, považuji také její obsáhlejší historicko-sociologický záběr, co nepovažuji za problém, jen o to méně prostoru potom zbývá pro důkladnější teoretické ukotvení v antropologii genderu. Zajímavé se zde jeví rovněž řešení, které by umožnilo autorce důkladnější průnik do zkoumaných fenoménů a tím je perspektiva antropologie těla, která v textu zůstává nastíněná a jeví se jako zásadní v kontextu tématu, ale bohužel absentuje v teoretickém ukotvení.

Předkládaná práce splňuje standardy kladené na bakalářskou práci v oboru sociální a kulturní antropologie a navrhuji ji k obhajobě s hodnocením C.

Dne 13. 01. 2023

Mgr. Milan Durňak, Ph.D.